

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari

Nova vlada v Srbiji.

Na balkanskem poluotoku se zopet bliska in gosti oblaki se zbirajo na političnem podnebnju. Večletna sicer sardita a tajna borba mej Ristićem, pravim načelnikom liberalne stranke, in mej srbskimi radikali postala je očitna in rodila krizo, katera utegne v izvestnih okoliščinah postati mejnarodnega pomena.

Nasprotstvo mej liberalno in radikalno stranko srbsko je staro in ni se dalo premostiti niti tedaj, ko sta stali obé stranki v odločni opoziciji proti Milanu. Ko so radikali pahnili Milana raz srbski prestol in ga pognali iz domovine, imenoval je ta kakor za osveto tri regente, ki so se odlikovali v prvi vrsti po goreči svoji antipatiji zoper radikale in od katerih je Milan pričakoval, da bodo prej ali slej maščevali padec njegov.

Po smrti regenta Protića postal je razpor mej Ristićem in radikalno vlado permanenten in Ristić čakal je le ugodnega trenutka, da porazi radikale in pomore liberalni vladi na krmilo. Stari lisjak Ristić vedel je dobro, da si bodo radikali sčasoma sami tla izpodkopali in ta nadeja ga ni prevarila. Ko so se popeli radikali do vlade, niso imeli v svojih vrstah nijednega preskušnega državnika, pač pa obilo katilinarskih ekzistencij, katerim je bilo dati vsakdanjo pečenko. Storjenih obljub niso mogli izpolniti, gospodarski zavozili so državno ladijo tako, da je sedanje stanje uprav brezupno, denarjev ni, davki so neznosni, kredita ni dobiti niti za zlate obljube, v vnanji politiki pa tudi ni vidnih uspehov. To in pa brezozirno postopanje vlade zoper obče priljubljeno in nesrečno kraljico Natalijo oškodilo je strankin ugled v narodu jako močno ter prouzročilo neslogo in prepire, kateri so se že večkrat pojavili in katere poravnati se je Pasiću le z veliko težavo posrečilo.

Takšno je bilo stanje v deželi, ko je vprašanje o volitvi tretjega regenta namestu umrlega Protića znova zanetilo razpor mej radikalno stranko in liberalnim regentstvom. Ristić hotel je prisiliti vlado, naj izposluje pri radikalni večini narodne skupščine, da bode voljen tretjim regentom pristen liberalce, česar radikali nikakor niso hoteli storiti

ampak ukrenili voliti moža svoje krvi, samega Pasića, v regentstvo. Ristić pa ni odnehal ampak s pomočjo raznih intrig primoral radikalno vlado, da se je umaknila drugemu liberalnemu kabinetu, katerega je sestavil Avakumović.

Liberalna stranka nima v Srbiji skôro nikakršnega upliva več. Narod pokazal je o mnogih prilikah in to v najtežjih okoliščinah, da stoji odločno na strani radikalne stranke in da o liberalcih sosebno Ristićeve barve ne mara ničesar vedeti. V narodni skupščini imajo liberalci samo petnajst zastopnikov, to pa je tako neznatna manjšina, da je večina kar nič upoštevala ni. Sedanji liberalni vodje nimajo nikakršnega ugleda, Ristićeva slava pa je že davno otemnela. Ko je bil Milan še kralj in je z naprednjaki vladal zoper liberalce in radikale, storil je vse, kar je bilo mogoče, da omaje Ristićevo stališče, pozneje pa, ko je Milana zapustila sreča in je moral umakniti se iz dežele, kompromitiral se je Ristić sam najbolj, prav zato, ker je bil dobrovoljen izvrševatelj Milanovih ukazov in kot regent ravnal vedno v zmislu iztiranega in propadlega bivšega kralja.

Umevno, da vprašuje svet strmé: Kako misli Ristić v takih okoliščinah pridobiti liberalni vladi za obstanek neobhodno potrebno zaslombo v narodu oziroma v skupščini? Odgovor na to je lahak: S poštenimi sredstvi se Ristiću ne bo posrečilo zdrobiti radikalne večine v skupščini in ustvariti drugo, njemu in njegovim pristašem udano in poslušno. On to tudi dobro vé in zato skuša iztrebiti iz uprave vse nezanesljive elemente ter je nadomestiti z liberalnimi, nadeje se, da bode z njih pripomočjo zmagal pri volitvah v skupščino ter tako zagotovil liberalen régime. Razen tega računa na negativne uspehe radikalne vlade, a vrh tega ima pripravljeno še drugo sredstvo, katero pa utegne porabiti le v slučajih skrajne nevarnosti.

Mej radikalnimi vodji je mnogo takšnih, kateri ali sploh niso za monarhistično vlado ali pa so privrženci iztirane rodovine Karagjorgjevičev. Sam načelnik radikalnega kluba pop Milan Gjurić je unet pristaš Karagjorgjevičev in ni tega nikdar prikrival. Ta protidinastični pravec v radikalni politiki je tista „ultima ratio“, na katero računa Ristić, a to je

zajedno tudi karta, s katero bi igral va banque. Mogoče je, da se mu posreči ta igra, mogoče pa je tudi, da mu izpodleti in potem bi nastala kriza, katere valovi bi pluskali ob prestol dinastije Obrenović.

Hudo krivico bi delali srbskim liberalcem, če bi jih metali v jeden koš z Ristićem. Masa naroda stoji za radikali, inteligencija pa je večinoma na liberalni strani, ki je vrh tega prava slovanska stranka, za Srbijo velezaslužna in v Rusiji močno priljubljena. A kaj pomaga to, če nima za soboj naroda. Z Ristićem padla bi, če se pri prihodnjih volitvah ne posreči dobiti večino v skupščini, tudi liberalna stranka in to bi bilo slovanski ideji na Srbskem v veliko škodo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 25. avgusta.

Deželni zbori.

Vest, da bodo sklicani deželni zbori najbrže do 9. septembra, se je obistinila, čeprav še ni razglašen dotični patent. Ta ukrep vlade presenečil je po vrsti vse deželne odbore, kateri še niso pripravili material za posvetovanja in so se zdaj z vso silo lotili tega dela. Štajerski deželni odbor pozval je brzojavnim putem vse odbornike in uradnike, ki so na dopustu in se bode že v soboto posvetoval o deželnem proračunu. — Moravskim Nemcem kar nič ne ugaja, da bode sklican deželni zbor, češ, da je proračun bil rešen že letos tudi za leto 1893, da važnih gospodarskih vprašanj ni dognati in da bode narodna agitacija Mladočebov dobila v tekočem zasedanju vidnega izraza. — „Narodni Listy“ pravijo, da grof Taaffe nekaj posebnega kuha in da je zanimanje, kako bode rešil situacijo, splošno. Gotovo je, da se bode reč dognala v deželnem zboru češkem. Taaffe bode od deželnega zbora zahteval, naj glede punktacij ustavi štrajk, vprašanje je le, ali se bodo udali veleposestniki ali ne in kaj bo potem storil Taaffe. Najbrže bo razpustil deželni zbor, uničil fevdalno stranko in pomogel nemškim veleposestnikom do zmage. V bodočem zasedanju pozvala nas bo vlada, da ponehamo z uporom zoper punktacije in ker se ne bomo udali, morali se bodo udati fevdalci. Grof Taaffe namerava rešiti punktacije tudi brez fevdalcev, a tako, da Hohenwartov klub še vedno ne bo primoran stopiti v opozicijo.

LISTEK.

Lili.

(Češki spisal Sv. Čech, preložil A. P.)

Nisem družaben človek. Tudi v poletni izvanmestni restavraciji, katero so obsenčevali stari kostanje, sédel sem vedno najraje v kot, kjer je bilo najmanj gostov.

Zato sem pa od tam videl v malo natakarsko gospodarstvo. V kotu, katerega je zastirala deščena strešica, stala je nepokrita mizica s precejšnjo množico praznih steklenic, polnih solnic in popernic, lepo zloženih prtičev in prtov — „sanctissimum gospoda Jakoba“, postarnega natakarja z gubastim obrazom in šopom osivelih las nad ušesom, katere pa je vedel jako izurjeno razčesavati po sicer popolnoma goli lobanji, da je prosvitala kakor luna, kadar zapada za mrežo brezlistih, zimskih vejic.

Za gospodom Jakobom prihajala je pravilno vsak večer njegova soproga, suha oseba z nepravilnim gubastim obličjem, zarmenele polti, toda čila in vedno čisto, dasi preprosto oblečena. S tem, da je časih prestavljala steklenice, solnice, popernice

in prekladala prte in prtiče, kazala je, da bi rada pomagala soprogu v težkem poklicu; ker pa je bilo to prestavljanje in prekladanje popolnoma nepotrebno, verjel sem brez pomisleka besedam nadležnega gosta, da prihaja marljiva ženica za gospodom Jakobom samo radi tega, da bi po dovršenih dnevni dolžnostih slabotno njegovo ladijo kot izkušen krmar mej različnimi šermi in klečmi previdno privedla v pristan tihe domačije.

Gospod Jakob je bil namreč, dasi se je vedno vedel imenitno kakor upokojen nadsodnijski svetnik, v poznih nočnih urah podvržen nekaterim slabostim, mej katerimi je v prvi vrsti bila strastna ljubezen do raznih iger s kvartami in to — po znanem psihološkem zakonu — baš do takih, ki so prepovedane. Ako se je torej kdaj dogodilo, da je odplul Jakob sam proti domu, ali da je krmarja spotoma zgubil, kar je bilo pa jako težavno, vračal se je gotovo stoprav proti jutru v pristan kot revna, prazna, razbita ladija, kateri je ponočna vibra pobrala vse dragocene tovore, dà v obče vse, kar ni bilo neločljivo z njega osebo združeno. Igral je namreč tako dolgo, da ni zaigral samo svoje gotovine, temveč ostal še kopo novcev dolžan in zaigral bi brez pomislekov tudi svojo uzorno ženo, ako bi

kdo hotel staviti na njo desetico — zaigral bi jo tem raje, ker mu je o takih povratkih redno z nepotrebnim moralizovanjem kazila potrebni dopoldnevni počitek.

Sicer je bil Jakob resen človek, vsak pokret mu je bil odmerjen, bil je molčeč in ponosen. Goste je zmatral za potrebno zlo in vedel se je proti njim hladno.

Po cele četrti ure udajal se je globokim meditacijam stojé kakor soha na istem mestu v vrtu, imajoč na jedni roki prtič, drugo pa v zadnjem žepu obnošenega fraka, z zamišljenim licem pravega filozofa, najraje obrnjen proč od moteče ga pestrosti vrtnega občinstva.

„Gospod Jakob, piva!“

Jakob je polagoma izvlekel roko iz zadnjega žepa in se posegnivši na lahko na teme prepričal, da je polna luna dobro zastrita.

„Hej, Jakob! Jakob!“

Jakob je polagoma stegal roko, kakor da bi poskušal prožnost svojih mišic, in jo vtaknil zopet v lastovičje krilo svojega fraka.

Cink! cink! s pratanom ob solnico.

Jakob je pomežiknil z desnim očesom, ki je

Plener v Hebu.

Predvčerajšnjim stopil je vodja levicarjev pred svoje volilce in jim poročal o svojem in vse stranke političnem delovanju, osvetljuječ seveda s svojega stališča sedanjo situvacijo. Povdarjal je z vidnim zadoščenjem, da se je razmerje mej vlado in levicari izdatno izboljšalo, ker se odselej upravnim potem ne bo ničesar zgodilo, kar bi bilo Nemcem neljubo, kajti pogoj za opustitev opozicije je prav to, da vlada ne bo Nemcem nikjer zapustila, kjer se jim je boriti za vlado. Plener je priznal, da je razburjenost na Češkem pripelala do vrhunca, a tožil, da se vlada ni že prej jasno izrekla glede svojih namenov. Treba je močne roke, ki bo tirala jasno in odločno politiko ter skrbela za red na ulicah in v glavah. Levicariji se bodočnosti ne plašé, ker sicer še nimajo tistega upliva, kateri jim pristoji, a so vendar važen faktor. Vsled zamotane situvacije je taktika težka. Stalne večine ni, treba se je pogajati od slučaja do slučaja. Treba torej skrbeti zato, da se upliv poveča. Čarati ne znamo, a resno in vestno delajoč moremo konstatovati, da je zavlada v političnih in narodnih vprašanjih mej nami popolna sloga. — Tako Plener, kateremu so volilci seveda pritrjevali.

Rumunsko gibanje na Ogorskem.

Rumunska kulturna liga razposlala je vsem srbskim narodnim društvom oklice, v katerem jih pozivlje, naj se združijo v velikansko ligo vsa balkanska društva. Tej ligi bil bi smoter podpirati ogorske Rumune in Srbe v trdem boju za narodni obstanek, kar je dolžnost vsakega rojaka. Prevlado Madjarov je zdrobiti za vsako ceno, zgodi se karkoli. Slovani in latinski narodi so jedini pravi nositelji ideje narodne in politične svobode. — Čim bodo došli odgovori srbskih društev, sklical se bode velik shod. — Rumunski vseučiliščniki v Bukurestu poslali so na shod Slovakov v Turč. Sv. Martinu nastopni telegram: Rumunska vseučiliška mladež pozdravlja Vaš shod in Vam želi najlepšega uspeha. Če bomo delali zlošno in energično, mora končno zmagati pravica!

Vnanje države.

Koburžan sam o sebi.

„Figaro“ priobčil je tudi pogovor njegovega sourednika s Koburžanom, kateri mu je dovolil posebno avdienco takisto, kakor Stambulov. Koburžan protestoval je odločno zoper očitjanje, da je bežal iz dežele, ko je Stambulov začel znano pravdo zoper svoje nasprotnike ter je tudi res uničil, a voljan je tudi sedaj prevzeti del odgovornosti, ker je potrdil sodbo vojnega sodišča. Koburžan se ponaša s svojo popularnostjo (!) in misli, da, če bode propal, bode propal kot žrtev zavratnega napada. Priznanja evropskih velesil čaka mirno, ker mu ne uteče. Glede Rusije ima samo jedno željo, naj prizna neodvisnost Bolgarske in potem je bode Koburžan najzvestejši prijatelj. Za Stambulova je Koburžan navdušen ter je z nekim ponosom rekel: Teokratskim namenom njegovim dal sem vedno pravo ustavno obliko. — Krasen parček, Stambulov in Koburžan.

Francoski monarhisti.

Paul de Cassagnac, srditi klerikalno-monarhistični nasprotnik sedanji uredbi Francije, videč kako se vsled upliva papeževega bližajo monarhisti republikli, izdal je v svoji jezi veliko tajnost, povedal je namreč, da je bil Boulanger samo orodje monarhistov, da je šestorica monarhistov vodila vso agitacijo, vse skrbno pripravljala in da je bila končna zmaga z ozirom na velikansko popularnost Boulangerjevo gotova, da ni ta sam v svoji slabosti vsega pokvaril. To, kar je najbolj kratkovidni vseh nasprotnikov, generalni prokurator Beaurepaire zmatral

bilo skrbno skrito pod mesnato trepalnico, in se popraskal pod brado.

Rink! rink! s solnico ob čašo.

Jakob sédel je polagoma na najbližnjo klop, pogruil prtič na koleno in podprl z dlanmi zamišljeno čelo.

Konec takega prizora je bival jako različen. Proučevalec človeških narav in značajev je imel tu prehvaležno polje. Flegmatik je navadno opustil brezuspešne svoje poskuse in čakal s tiho resignacijo, da ga Jakob sam opazi; melanholik videl je v nebržnosti natakarijevi potrditev svojega žalostnega prepričanja, da je od vsega sveta zaničevan in preganjan in ostavil s trpkim nasmehom vrt, kjer ga ni nihče pogrešal, najmanj Jakob; sangvinik jel se je norčevati in je bombardiral Jakoba s krušnimi kroglicami tako dolgo, da ga je naposled vendar katera opomnila, da se je ozrl za nadležnim strelcem; kolerik razbil je palico ob mizi in potem divje rjul na Jakoba: „Ali ste gluhi! Ali vam ni nič mari gostov! Jedno uro že razbijam ob mizo in nazadnje bi moral še sam po pivo letati. To je lepa postrežba!“ na kar je Jakob z resnim pogledom pokaral njegovo nedostojnost in zmajavši z rameni izrazil, da se ne more pretrgati.

(Dalje prih.)

za baulangizem, to je bila velikanska, katoliško-konservativna zarota.“ — Cassagnac ne mara povedati imen dotičnih klerikalno-monarhističnih voditeljev, znano je doslej samo, da je bil poleg njega še marquis de Bréteuil, čegar pristop k republikli je bil prvi povod, da je Cassagnac spravil to reč v javnost.

Shod nemških škofov.

V Fuldi na Nemškem sešli so se predvčerajšnjim mnogi nemški škofje na posebne konferencije, za katerih ukrepe se zanimajo tudi politični krogi. Podrobnostij o razpravah gotovo ne bo izvedeti, a iz končnih sklepov, namenjenih za javnost, moči bode soditi, s čim so se škofje bavili. Čuje se, da da se mislijo škofje zopet izreči za posvetno vlado papeževu, a to ni prav verjetno, sosebno zato ne, ker je Vatikanska odločno zoper trojno zvezo obrnena politika preveč nevarna reč, da bi se nemški škofje upali govoriti kaj o posvetni vladi papeževi.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna VII. vélika skupščina

dne 28. julija 1892 v Postojini.

(Dalje.)

6. Ako sklepno še pristavim, da naša družba šteje po sinočnjem štetju 83 pokroviteljev, 826 ustanovnikov, 4020 letnikov in 3386 podpornikov, torej vkupe 8315 članov, podal sem slavni skupščini glavno podobo one zgradbe, ki si jo je narod slovenski postavil s svojo žilavostjo in občudovanja vredno požrtvovalnostjo, zgradbe, v kateri nekako gledate zedinjeno Slovenijo, ki je danes semkaj poslala od povsod svojih zvestih sinov in hčerâ. (Dobro!)

Končujoč z mirnim srcem v imenu vodstvenem lahko rečem: Slavna skupščina, podali smo ti obris svojega delovanja, sôdi ti: je-li bilo v prosep slovenskega šolstva ali ne? Vodstvo je pripravljeno delovati še za naprej za vzgojo slovenske mladine v onem duhu, kateri je prešinjal sv. blagovestnika, kojih imena nosi naša družba.

Bode-li ta duh kmalo prešinil vse Slovence ki naj se vendar že zavedajo, da so pred tisoč leti naši pradedi po sv. Cirilu in Metodu že prejeli dve zvezdi-vodnici: sveto vero in slovensko knjigo. Hočemo biti resnični rodoljubi, moramo čislati oboje in za obojih pravice žrtvovati svoje moči. Le tako bomo pospeševali pravi napredek svojega naroda in pripomogli k uresničenju pesnikovih željâ:

„Vremena Kranjcem bodo se zjasnila,
Milejše zvezde kakor zdaj sijale.“

(Burno odobravanje. Ploskanje. Čestitanje.)

Predsednik pozivlje skupščino z ozirom na preminole odlične družbenike, da blagovoli izraziti svoje sožalje s tem, da vstane s sedežev, kar se je zgodilo s slava-klicem milim pokojnikom.

Ker se nihče ne oglasi k besedi, predsednik Svetec konstatuje, da je s tem tudi odobreno poročilo tajnikovo.

VI. Glavni blagajnik dr. Josip Vošnjak poroča o denarnem stanju družbe sv. Cirila in Metoda. (Skupščinarjem na razpolaganje bil je tiskani račun o dohodkih in troških v letu 1891.)

Dohod: 1. Doneski podružnic 3949 gld. 10 kr. 2. Pokrovitelji 1374 gld. 3. Podpora sl. dež. zbora kranjskega 1000 gld. 4. Podpora mesta Ljubljanskega 400 gld. 5. Darila in veselice 1343 gld. 75 kr. 6. Volila 966 gld. 27 kr. 7. Za prodane družbine knjige 190 gld. 23 kr. 8. Za naznanila v „Vestniku“ 183 gld. 36 kr. 9. Obresti od glavnice 498 gld. 29 kr. Skupaj 9905 gld. Razhod 8556 gld. 77 kr. Prebitek 1348 gld. 23 kr. Saldo 31. decembra 1890. 10644 gld. 12 kr. Saldo 31. decembra 1891. 11992 gld. 35 kr.

Razhod: 1. Družbini šolski zavodi v Trstu, Celju, Podgori, Pevmi, Rojanu in Gorici 5164 gld. 48 kr. 2. Narodno šolstvo 938 gld. 65 kr. 3. Študentovske kuhinje 30 gld. 4. Natisk 6000 Vodnikovih pesmi, vezanje in razpošiljanje 277 gld. 23 kr. 5. Natisk 9000 „Vestnika“ za l. 1890. 339 gld. 40 kr. 6. Nagrade pisateljem 16 gld. 7. Nakup molitvenih in poučnih knjig 818 gld. 13 kr. 8. Podpore podružnicam 595 gld. 93 kr. 9. Tiskovine 112 gld. 85 kr. 10. Troški predsedstva, tajništva, blagajništva, poštnine, koleki, za glavno skupščino i. t. d. 264 gld. 10 kr. Skupaj 8556 gld. 77 kr.

Potem račun pojasni in spopolni z naslednjim izveštem:

Račun za VI. društveno leto kaže, da zanimanje za našo družbo čedalje bolj raste in da narod spoznavši veliko korist družbinega delovanja rado-

darno podpira družbo z rednimi in izrednimi doneski. Dohodki so znašali 9905 gld., torej za 2400 gld. več, kakor l. 1890 in celo za 4400 gld. več, kakor l. 1889. Mej dohodki sta spet veledušni podpori sl. kranjskega deželnega zbora s 1000 gld. in mesta Ljubljanskega s 400 gld. Pokrovitelj je v tem letu pristopilo 14, ki so vplačali 1374 gld. Volil je bilo 966 gld. 27 kr., mej katerimi že od tajništva omenjeno volilo prerano umrlega Frana Kotnika na Vrhniki.

Razmerno k dohodkom so se pa tudi povečali troški ter znašali 8556 gld. 77 kr., ali za 2700 gld. več, ko l. 1890 in to zaradi tega, ker so se razširjali in pomnožili družbini zavodi. Za štiri-razredno šolo v Trstu s šolskim vrtcem je družba izdala 2564 gld., dasi je tudi v Trstu v ta namen nabrala moška podružnica 753 gld., jako marljiva ženska podružnica pa 427 gld. 90 kr. Za druge učne zavode v Rojanu, Gorici, Podgori, Pevmi, Celju se je potrosilo 2463 gld. 52 kr., skupno 5164 gld. 48 kr. Podpora narodnega šolstva na Koroškem in v Istri je znašala 938 gld. 65 kr., natisek Vodnikovih pesni, vezanje in razpošiljanje 277 gld. 23 kr., natisek „Vestnika“ v 9000 iztisih 339 gld. 40 kr., od katerih se pa mora odšteti dohodek za naznanila v znesku 138 gld. 36 kr. Koliko slovenskih nabožnih in poučnih knjig je družba razdelila mej prostim narodom, kaže številka 818 gld. 13 kr. za nakup takih knjig in knjižic.

Ako primerjamo troške z dohodki, ostane hvala Bogu še prebitek 1348 gld. 23 kr. ter je znašalo družbino promoženje koncem 1891. leta 11.992 gld. 35 kr., ne všteti posojila raznim šolskim občinam za zgradbe šolskih poslopij.

Družba je dozdej nabrala 44.318 gld., potrosila 32.325 gld., kar je za naše razmere lepa vsota. Vse podružnice, katerih število se še vedno množi, posebno ženskih v veseli dokaz rastoče narodne probujenosti, vse podružnice in sploh vse rodoljube in rodoljubkinje prosim, da naj vstrajajo v nabiranju doneskov za našo družbo. Sv. brata Ciril in Metod pa naj blagoslovita naše delo. (Občna pohvala.)

Na to denarničar še pojasnjuje o zapuščinski obravnavi pokojnega dr. Čučka, ki je letos vsled naznanila pooblaščenega notarja dr. Radaja v Mariboru dognana. V zmislu oporoke postavi naša družba pokojniku dostojen nagrobni spomenik, ki se bo meseca septembra odkril s primerno slavnostjo. — Gledé zapuščine letos umrlega dr. Frana Skofiča, c. kr. okrajnega sodnika v Škofji Loki so se storili potrebni koraki.

Skupščina sprejme z odobravanjem blagajnikovo izvešnje in dodatna pojasnila. (Dalje prih.)

Pevska slavnost v Šoštanji.

Slavni odbor „Slovenskega pevskega društva v Ptuiju“ naprosil nas je, naj v našem listu objavimo brzojavne pozdrave, ki so došli k pevski slavnosti v Šoštanji dne 14. t. m. To željo izpolnjujemo tudi glede na to, ker teh pozdravov ni bilo moči prečitati zbranimu slavnostnemu občinstvu.

Brežice. — Čitalnica Breška iskreno pozdravlja slovensko pevsko društvo in vse v Šoštanji zbrane častilce slovenskega petja. — Dr. Firbas.

Dunaj. — Vrlim pevcem vzbujajočim z domačo pesnijo narodno zavest in rodoljubje kliče presrečni: Živeli! — „Slovenija“.

Dunaj. — Zbrani velikošolci, češki in slovenski učitelji na Dunaji pozdravljajo iskreno češke, hrvatske in slovenske pevce. Glasi se pesen slovenska, vzbujaj, krepki narod! — Dr. Murko, Batič, Bulavec, Gorup, Podpečnik, Regally, Zbačnik, Zupanc, Andolšek, Behounek, Javoršek, Josin, Krs, Nagu, Novak, Pirc, Repič, Vogelink, Vrbič.

Dunaj. — Dičnim slovenskim pevcem, Sokolom in vsem častitim gostom presrečno pozdravilo! — Ivan Navratil, slovenskega kluba predsednik.

Dunaj. — Službeno oviran prisostvovati slavnosti velevažnega društva, kličem Vam iz daljine: Živeli! — Dr. Ploj.

Gorica. — Goriški Sokol v duhu z Vami združen, Vam kliče od meje: Na zdar!

Gornji grad. — Krepko se razvijali in nam budili narod k spoštovanju samega sebe in odločnosti, ker sicer propademo. — Občina Gornji grad.

Gradec. — Zbranim čestilcem slovenske pesmi presrečni pozdrav! — „Triglav“.

Kamnik. — Zbranim društvom in gostom najprišrčnejši pozdrav, Vašemu koncertu pa voši najboljši uspeh žalibog zadržana „Lira“.

Ljubljana. — Presrečni trojni Živio Slavljani — Kličejo zaostali „Savani“.

Ljutomer. — Od zelene Mure doni grogovita Slava vsem zbranim! — Ljutomerska čitalnica.

Maribor. — Iz skrajne trdnjave slovenske zemlje Vas navdušeno pozdravlja zbrane jugoslovanske slavke — Čitalnica Mariborska.

Maribor. —

Prepevajte jasno rojaki predragi,
Saj pesem vesela vedri nam obraz,
Da čujejo naši okoli sovragi,
Olepkaj bodočnosti nade izraz,
Saj odmeril nam je Bog slično usodo,
Uživati zlato na sveti svobodo.

Prostoslav Kretanov.

Novo mesto. —

Naj viharja moč razsaja,
Hraste cepi stare, maja,
Pahe zemlje naj zdrobi,
Vender kakor siva skala
Sred viharjev trdna stala
Bo slovenskih pevcev čast.

Živeli pevci, živeli vsi udeleženci! — „Dolenjsko pevsko društvo“.

Novo mesto. — V duhu z Vami kličemo vrlim pevcem in Sokolom krepki: Na zdar! — „Dolenjski Sokol“

Novo mesto. — Slovenska pesem naj povsodi, kjer živi slovenski rod, navdušuje, razveseljuje in čast Slovanov povišuje. — Dr. Prevc, Rogina, Ropas, Fibic, pl. Sladović, Virant, Belle.

Nürnberg. — Slovenskim pevcem pozdrav iz tujine. — Plantan, Pirc, Šubic.

Ormuž. — Petje slovensko priča na glas, kaj zamore složen Slovan. Slava društvu! Živeli vsi danes v Šoštanji navzoči! — Ormoška Čitalnica.

Pregrada. — Uzbudite narod, da se zaveda narodnosti svoje, da živi na zemlji svoji. Veselo segajte si v roko, vremena bodo se Slovincem zjasnila. Slava pevcem! Živio gostje! — Oče Hrašovec.

Rabl. — Živio zbranim pevcem! Na zdar čvrstim Sokolcem! — Na Mangart lažoji Hauptmann, Korenčan, Škof.

Radeče. — Daj Bog, da bi vsi bratje našega milega naroda slovenskega se v kolo ustopili in si roke podali k trdni zvezi. Trikrat živili! — Goričan, Udir, Kavalar, Mervič.

Radovljica. — Slovensko pevsko društvo „Triglav“ v Radovljici kliče vsem v Šoštanji zbranim pevcem: Živeli!

Sevnica. — Naj done Vaše pesmi v izbujo naroda! Pevski pozdrav! — Kisel, Kozelj, Pitefoik.

Škofja Loka. — Pozdrav slovenskemu pevskega društvu, ki je dika in čast Slovenski. — Škofjeloška Čitalnica.

Toplice. —

Da mej nami večno bi živela
Pesem vsemogočna vladarica,
In z njo ustrajnost,
Verna ti družica,

Da v letih pozno zremo njiju dela!

Slava ti pevsko društvu, živeli častiti udeleženci! — Za bralno društvo: Modic, službeno zadržani Zagorski Sokoli in Zagorski Slovenci.

Trst. — K slavnosti slovenskega pevskega društva in sokolskih društev pošilja od obali sinje Adrije srčne pozdrave — „Slovensko pevsko društvo“ v Trstu.

Trst. — Zbranim Sokolcem in pevcem in vzajemni slavnosti kliče: Krepite nam sile, dvigajte nam srca k narodnim idealom! — „Tržaški Sokol“.

Vuhret. — Dokler čuje se glas domačega petja narodnost še ni pogubljena. — Robič.

Domače stvari.

— (Češki gostje v Ljubljani.) Prosti zabavni večer na čast češkimi gostom razvil se je včeraj na Ferlinčevem vrtu prav krasno in je vladala splošna navdušenost. Na večstransko željo svirali so Sokolski tamburaši že včeraj in pričeli program z „Naprejem“, ki je bil vzprejet z burnimi živio- in nazdar-klici. Predsednik učiteljskega društva g. nadzornik Žumer nazdravil je v prvi vrsti kot kolega izletnikom, katerih večina so učitelji, a tudi vsem ostalim češkim gostom ter jim zaklical prisrčni: Dobro došli mili bratje! V imenu Čehov odzdravil je nadučitelj g. Antonin Skala iz Prage ter se zahvalil za prijazni vzprejem. Povsod na jugu, rekel je, našli smo iskrena slovanska srca in bratsko so nas vzprejeli. Živeli torej južnoslovanski posebno slovenski bratje. Podstarosta Sokola g. doktor Triller govoril je jako navdušeno in jedrnato, slikajoč jednako osodo slovenskega in češkega naroda. Urinil se je nemški zid mej slovanske brate, a srca slovanska našla so se tudi preko tega zida, vzajemnost slovanska ni prazna beseda, od dne do dne kaže se lepši in ravno taki shodi pospešujejo lepo idejo vzajemnosti, kateri nazdravlja. Gospod Antonin Jandel iz Prage nazdravil je po slovenski g. predsedniku Žumru zahvaljujoč ga za njegov trud in g. Nollju kot zastopniku slovenskega časnikarstva. V imenu Ljubljanske češke naselbine pozdravil je krajane svoje g. inženier Hraskey s prav toplimi besedami. Kaplan g. Jožef Šimon govoril je izborna in navdušeno in povedal marsikatero resnico, ki je neprijetno dirnula Čeha, tako n. pr. tuji na-

piši na železniških vagonih, nemško govorjenje posebno našega krasnega spola itd. Ne bodimo nadalje samo materijal nemškemu narodu, bodimo odločni Slovani, Slovenci jemljite si Slovenke, Čehi Čehinje, množi naj se slovanski rod in Bog ga bode blagoslovil. Burni živio- in Na ziar-klici odmevali so po vsaki zdravici in bratili so se češki gostje s Slovenci. Naposled pozdravil je zahvalivši se za zdravico še g. Jos. Noll vae goste izrekajoč nado, da se še večkrat združimo tako bratovsko kakor danes. Kvartet gg. Pavšek, Branke, Lilek, Dečman pel je mnogo točk tako izborna, da so bili češki gostje kar zavzeti, Čehi pevali so tudi več zborov, g. Noll zapel je s spremljevanjem tamburaškega zbora „Kje dom je moj“, proti konci pa se je improvizoval impozanten zbor, ki je zapel več točk. Posebno navdušenost zbudil je „Slovan“. Ko je tamburaški zbor, ki je udaral neumorno, pričel „Hej Slovani“, dvignilo se je vse in v splošnem zboru zadoneli so veličastni glasovi naše slovanske himne iz sto in sto grl. Navdušenost priklopela je do vrhunca. Šele pozno v noč ločili smo se. A v jutro zbralo se je kmalo po sedmi uri mnogo čeških gostov in domačinov k skupnemu izletu na Drenikov ali češki vrh. G. Fran Drenik pozdravil je na češkem vrhu nad hišo goste prav prisrčno, g. Jos. Noll pa pristavil, da današnji gostje izvršili so birmovanje češkega vrba, ki so ga pred nekaterimi leti kristili njih rojaki, dragi naši tedanji gostje češki. Zapela se je „Lepa naša domovina“, potem pa so odrinili gostje, da si ogledajo deželni muzej. Vsi so bili navdušeni nad naravno lepoto slovenske dežele, katero so občudovali.

— (Pri koncertu na čast češkimi gostom,) ki bode danes zvečer na Virantovem vrtu, sodelovala bodeta pevsko društvo „Ljubljana“ in vojaška godba domačega polka. Vspored ostane, kakor smo ga že naznanili. Začetek je ob 8. uri. Vstop je prost vsem članom narodnih društev Ljubljanskih. V slučaju neugodnega vremena vrši se koncert v gostilniških prostorih.

— (Potrjen deželni zakon.) Nj. Vel. cesar potrdil je z odlokom z dne 13. t. m. načrt zakona, ki ga je sklenil dež. zbor kranjski v zadnjem zasedanju o uravnavi in spremembi zdravstvenega službovanja v občinah.

— (Osobne vesti.) Profesor Zagrebške velike gimnazije in docent slovanskih jezikov na Zagrebškem vseučilišču, gosp. dr. Fr. J. Celestin stopil je vpokoj in isto tako tudi profesor na veliki gimnaziji Ljubljanski gosp. kanonik J. Marn.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka vrlega Puljskega lista „Il Diritto Croato“ zaplenjena je bila zaradi treh člankov: 1.) „Gli Čehi a Pola“ (Čehi v Pulji); 2.) „La società di beneficenza slava“ (Slavjanskoe blagotvornostno občestvo); 3.) „Le conigure nel Nido dei Falchi (Zarote v sokolskem gnezdu). — Ker so ti trije članki zavzemali dve tretjini lista, ni bilo moči prirediti drugega izdanja.

— (Promenadni koncert.) Danes ob šesti uri popoldne svirala bode vojaška godba domačega polka v gradu pod Tivoli.

— (Razpošiljanje kuretine.) Trgovinsko ministerstvo je odredilo, da odslej ni več vzprejemati za poštni promet pošiljatev žive kuretine, namenjene na Nemško.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 14. do 20. avgusta 1892. Novorojencev je bilo 20 (=33.5%), mrtvorojenec 1, umrlih 20 (=33.5%); mej njimi za dušljivim kašljem 1, za jetiko 6, za različnimi boleznimi 13. Mej umrlimi je bilo tujcev 8 (=40%), iz zavodov 12 (=60%). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli za tifuzom 2, za grižo 2, za oslovskim kašljem 1, za noricam 1 oseba.

— (Požar.) S Soriškega polja se nam piše dne 23. avgusta: Včeraj popoldne ob 3. uri je začelo na Podrečem, v rojstveni vasi slovenskega pesnika Simona Jenka, na Lencétovem skednji nenadoma goreti in ker vas nima vode in so bili vaščani večinoma tudi raz dom, razširil se je ogenj hitro po vasi. Vrtu dveh hiš je pogorelo več skednjav, hlevov, svinjakov in kozolcev — skupaj dvajset objektov. Škoda je tem občutnejša, ker so imeli gospodarji poletne pridelke že pospravljene. Pogorelci so zavarovani, toda samo za neznatne zneske.

— (Občinske volitve v Metliki.) Po roča se nam iz Metlike: V 11. dan t. m. bile so pri nas volitve v mestni zastop. Odborniki so bili voljeni iz I. razreda gospodje: Frančišek Dovgan,

prošt n. v. r. in mestni župnik; Albin Smola, c. kr. okrajni sodnik; Eduard Heyne, c. kr. davkar; Andrej Šest, šolski vodja; Anton Navratil, zasebnik in Dako Makar, veleposestnik; iz II. razreda gg.: Alojzij Weibl, trgovec; Frančišek Jutraž, posestnik; Janez Požek, trgovec; Anton Trček, klobučar; Karol Govanec, trgovec in Frančišek Schönbrunn, učitelj v p. in posestnik; iz III. razreda gg.: Frančišek Guštin, trgovec; Ferdinand Salloker, okrajni zdravnik; Anton Prosenik, trgovec; Frančišek Furlan, posestnik; Janez Kapelle, oskrbnik komende v p. in Leopold Fleischmann, posestnik. — Odbor izvolil je 22. dne t. m. gospoda Ferdinanda Salloker-ja županom in gospode: Guštin-a, Jutraž-a, Prosenika in Govanca obč. svetovalci. Po volitvi je ves odbor šel na Maharjev vrt, kjer je domača godba svirala in so tukajšnji tamburaši udarali, izurjeni pevci pa prepevali domače pesmi. Bila je lepa in vesela zabava.

— (Slovensko katoliško politično društvo „Pozor“ v Ptuj) imelo je 18. dne avgusta glavni zbor v „Narodnem domu“ v Ptuj. V odbor so bili voljeni gg.: dr. Anton Brumen, odvetniški kandidat, predsednikom; Mihael Brenčič, tovarnar v Žabjeku pri Ptuj, namestnikom; dr. Jožef Čuček, odvetnik v Ptuj, blagajnikom; Anton Gregorič, tajnik Ptujске posojilnice, tajnikom; za odbornike pa gg.: o. Konrad Stazinski, Marko Pavlinič in Andrej Jurca.

— (Mariborsko staro gimnazijsko poslopje) kupil je štajerski verski zaklad za 20.000 gld. V to poslopje preselil se bode del knezoškofijskega semenišča.

— (Požari.) Dne 10. t. m. pogorela so v Pobrežju pri Št. Vidu na spodnjem Štajerskem gospodarska poslopja posestnika Jakoba Marka. Ogenj zanetil je šestletni dečko Janez Čoh, ko se je v odsotnosti svojih starišev igral v hlevu z žveplenicami. — V ponedeljek upelnil je ogenj hišo posestnika Matevža Straška v Gabrcih pri Slatini. Sodi se, da je nekdo nalašč užgal hišo, ker je bila že 14 dni zaprta in ni nihče v njej stanoval.

— (Delovanje italijanskega šolskega društva „Lega Nazionale“) postaja v Istri vedno intenzivnejše. Društvo, ki je naslednik zloglasnega razpuščenega društva „Pro Patria“ izbralo si je Istro za središče svojega slovanstvu nevarnega in pogubnega delovanja. „Naša Sloga“ pozivlje zatorej v daljšem članku isterske Hrvate in Slovence naj ne gledajo brezbrizno kako se na tisoče slovanske dece utaplja v italijanskem morji. Res treba bi bilo, da se stori kaj izdatnega v tej stvari in da istrski Slovani osnujejo krepek odpor proti raznarodujočim tendencam imenovanega društva. Bodimo delavni in oprezní, kajti sovražnik ne miruje in dela strastno, da nam potuji naš narod v veliko škodo narodu in njega napredku. Kakor se poroča, osnovalo se bode hrvatsko šolsko društvo za Istro. Naj se to skoraj zgodi!

— (Strajk Zagrebških zidarjev) postal je splošen in kar nič ni upanja, da bi kmalu ponehal. Zidarji zahtevali so deseturnega delavnika in zboljšanja mezde tako, da bi znašala mezda na dan 1 gld. 80 kr., 2 gld. in oziroma 2 gld. 20 kr. Podjetniki niso vzprejeli tega pogoja, nadej se, da bode moči s sodelovanjem policije delavce izstradati, odgnati voditelje in prisiliti 450 zidarjev, naj za nedostatno mezdo delajo 16 ur na dan. Policija ukazala je redarjem, naj se tekom treh dni izkažejo z rednim zaslužkom, sicer da bodo iztirani iz mesta. Položaj je jako resen.

— (Iz domačih zdravilišč.) Do dne 18. t. m. prišlo je v Krapinske toplice 1372 oseb ali 1906 strank.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 25. avgusta. „Wiener Zeitung“ razglasa zakon, s katerim se dovoljuje za plodonosno obrestovanje ustanovnih, pnpilarnih in drugih enakih kapitalij kupovati delne zadolžnice na prioritetno posojilo v znesku 7 milijonov goldinarjev, najeto od delniške družbe „Dolenjske železnice.“

Dunaj 25. avgusta. Na poziv ministerstva notranjih rečij oglasilo se je doslej 438 zdravnikov za eventuelno službo, če nastane kolera.

Peterburg 25. avgusta. Zadnje dni bilo tu 111 slučajev kolere; 32 oseb umrlo. V guberniji Samanski zbolijo povprečno na dan 1194 oseb, umrje pa 529 oseb.

